

Η εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Την Παρασκευή, 27 Σεπτεμβρίου 2024, εορτάσθηκε στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων η εορτή της πανενδόξου Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού.

Η Εκκλησία όλη, ιδιαιτέρως των Ιεροσολύμων, ανανεώνει στην μνήμη της ότι η Αγία Ελένη, η οποία απεστάλη στους Αγίους Τόπους από τον υιό της, τον ένδοξο βασιλέα και ισαποστόλο Μεγάλο Κωνσταντίνο, βρήκε στον Φρικτό Γολγοθά τον Πανάγιο και Ζωοδόχο Τάφο του Κυρίου και τον Σταυρό, πάνω στον οποίο Εκείνος ανέβηκε για την σωτηρία μας, και ανήγειρε το περικαλλές συγκρότημα του Ναού της Αναστάσεως κατά τη δεκαετία του 326-336 μ.Χ.

Προς δόξαν του σαρκί Σταυρωθέντος και εκ νεκρών Αναστάντος Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο Αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων Μακάριος τέλεσε τα Εγκαίνια του

περικαλλούς αυτού Ναού με την παρουσία της Αγίας Ελένης την 13η Σεπτεμβρίου του 336 μ.Χ. Τότε ανύψωσε τον Σταυρό του Χριστού, για να τον ατενίζουν από μακριά τα αθρόα συνελθόντα πλήθη, τα οποία αναφώνησαν πολλάκις το «Κύριε ελέησον, Κύριε ελέησον, Κύριε ελέησον».

Η πράξη αυτή παρέμεινε ως παράδοση έκτοτε στην Εκκλησία, η οποία εορτάζεται την επομένη της εορτής των Εγκαινίων, ήτοι την 14η Σεπτεμβρίου.

Προς τιμήν αυτού του γεγονότος, της Ανυψώσεως του Τιμίου Σταυρού, τελέσθηκε Μέγας Πατριαρχικός Εσπερινός αφ' εσπέρας στο Καθολικό του Ναού της Αναστάσεως,, προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου.

Το πρωί της εορτής, Παρασκευή, 27 Σεπτεμβρίου 2024, τελέσθηκε θεία Λειτουργία στο Καθολικό του Πανίερου Ναού της Αναστάσεως, προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου και συλλειτουργούντων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου, των Σεβασμιωτάτων Αρχιεπισκόπων Γεράσων κ. Θεοφάνους, Αβήλων κ. Δωροθέου, Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, Θαβωρίου κ. Μεθοδίου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου, Λύδδης κ. Δημητρίου και Μαδάβων κ. Αριστοβούλου, Αγιοταφитών Ιερομονάχων, εκ των οποίων, πρώτος ο Γέρων Καμαράσης Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, των

Αρχιμανδριτών Κλαυδίου, Φιλουμένου, Αμφιλοχίου, Ραφαήλ, Μακαρίου, Διονυσίου, Μελετίου, Χριστοδούλου, του Προισταμένου της Ρωσικής Πνευματικής Αποστολής (MISSIA) εις Ιεροσόλυμα Αρχιμανδρίτου π. Βασιανού, του εκπροσώπου του Πατριαρχείου Ρουμανίας π. Ιωάννου, ιερέων άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, του Πρεσβυτέρου π. Γεωργίου εκ του Ναού του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, του Πρεσβυτέρου π. Νεκταρίου, των παρεπιδημούντων Ιερέων π. Δημητρίου, π. Στεφάνου και π. Χαραλάμπους, του Αρχidiaκόνου π. Μάρκου και του Ιεροδιακόνου π. Δοσιθέου, ψάλλοντος του Πρωτοψάλτου του Πανιέρου Ναού της Αναστάσεως κ. Ευσταθίου Τσουμάνη, με τη συμμετοχή ντόπιου ευσεβούς εκκλησιάσματος, παρουσία της Προξένου κ. Άννης Μάντικα και μελών του Ελληνικού Γενικού Προξενείου εις Ιεροσόλυμα.

Άμα τη Απολύσει της θείας Λειτουργίας άρχισε η λιτανεία από του Καθολικού, με την ρυθμιστική εποπτεία του Τελετάρχου Αρχιμανδρίτου π. Βαρθολομαίου. Η Ιερά Λιτανεία αφού διήλθε από το προσκύνημα της Αγίας Αποκαθηλώσεως, κατέβηκε μέσω των βαθμίδων στο παρεκκλήσιο της Αγίας Ελένης και μετά το θυμίαμα του Ιερού των Αρμενίων και του Θρονίου της Αγίας Ελένης κατευθύνθηκε στο Σπήλαιο της Ευρέσεως του Τιμίου Σταυρού. Εκεί έλαβε χώρα η ύψωση του Τιμίου Σταυρού, στον τόπο της Ευρέσεως, από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου και ανυψώθηκε το Τίμιο Ξύλο προς τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και ακολούθως εψάλη το «Ο Υψωθείς εν τω Σταυρώ εκουσίως» και «Τον Σταυρόν Σου προσκυνούμεν Δέσποτα και την Αγίαν Σου Ανάστασιν δοξάζομεν». Μετά την τοποθέτηση του Τιμίου Σταυρού στο σημείο της Ευρέσεως προσκύνησαν οι

Αρχιερείς και τα μέλη του Γενικού Προξενείου.

Ακολούθως η ιερά λιτανεία κατευθύνθηκε στον Πανάγιο Τάφο και πορεύθηκε τρεις φορές γύρω του, με το Τίμιο Ξύλο να βαστάζεται επί των κεφαλών της Α.Θ.Μ. και των Αρχιερέων και και εν συνεχεία ανήλθε στον Φρικτό Γολγοθά, όπου και εκεί ανυψώθηκε και πάλι από τον Μακαριώτατο στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, ενώ παράλληλα οι πιστοί που βρίσκονταν εκεί έψαλλαν το «σώσον Κύριε τον λαόν σου» και «τον σταυρόν σου προσκυνούμεν Δέσποτα». Εκεί προσεκύνησαν και πάλι οι Αρχιερείς, τα μέλη του Προξενείου και όλος ο λαός, ενώ κρατούσαν τους κλώνους των βασιλικών, τους οποίους και φύλαξαν για βοήθεια στα σπίτια τους.

Μετά την Απόλυση το εκκλησίασμα προσκύνησε το Τίμιο Ξύλο, το οποίο φυλάσσεται στην θήκη του βασιλιά Ιουστινιανού.

Άμα τη λήξει της τελετής της Υψώσεως, η Πατριαρχική Συνοδεία ανήλθε στο Πατριαρχείο μετά των ευλαβών πιστών, τους οποίους προσεφώνησε ο Μακαριώτατος ως εξής:

“Σήμερον Σταυρός ύψοῦται καί δαίμονες φυγαδεύονται. Σήμερον ἡ κτίσις πᾶσα ἐκ τῆς φθορᾶς ἠλευθέρωται· πάντα γάρ διὰ Σταυροῦ ἐπέλαμψεν ἡμῖν τά χαρίσματα· διό γηθόμενοι πάντες προσπίπτομέν σοι λέγοντες· ὡς ἐμεγαλύνθη τά ἔργα Σου Κύριε, δόξα Σοι”, ἀναφωνεῖ ὁ ὕμνωδός.

Ἐκλαμπροτάτη κ. Μάντικα, ἐκπρόσωπε τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου εἰς Ἱεροσόλυμα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Σήμερον ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἐορτάζει τήν Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τοῦ ὑπό τῆς Ἁγίας Ἑλένης μητρός τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου εὐρεθέντος, κεκρυμμένου ὄντος, ἐν τῷ τόπῳ τῆς Σταυρώσεως τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔνθα καί λατρευτικῶς ἐτελέσαμεν τήν ἀνάμνησιν τοῦ παραδόξου καί μεγάλου τούτου θαύματος.

Ὁ ἕως τρίτου οὐρανοῦ καί εἰς τόν Παράδεισον ἀρθείς θεῖος Παῦλος γράφει πρὸς τοὺς Γαλάτας: “ἐμοί δέ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰμή ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι’ οὗ ἐμοί κόσμος ἐσταύρωται κάγώ τῷ κόσμῳ” ,(Γαλ. 6,14). Ἑρμηνεύων τόν λόγον τοῦτον τοῦ θεσπεσίου Παύλου, ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει: “καί τί ἐστί τό καύχημα τοῦ σταυροῦ; Ὅτι Χριστός δι’ ἐμέ δούλου μορφὴν ἀνέλαβε καί ἔπαθεν ἅπερ ἔπαθε, δι’ ἐμέ τόν δοῦλον, τόν ἐχθρόν, τόν ἀγνώμονα ἀλλ’ οὕτω μέ ἡγάπησεν ὥς καί ἑαυτόν ἐκδοῦναι”.

Εἰς τήν ἐρμηνείαν ταύτην τοῦ ἱεροῦ Πατρός Χρυσοστόμου ἐπισημαίνεται ἡ δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους σωτηριώδης σημασία τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, διὰ τοῦ ὁποίου, ἀφ’ ἐνός μέν ἐδικαιώθημεν διὰ τοῦ αἵματος καί τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ· “δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι’ αὐτοῦ ἀπό τῆς ὀργῆς”,

(Ρωμ. 5,9). Ἀφ' ἑτέρου δέ, καταδηλοῦται ἡ ἄπειρος ὑπέρ ἡμῶν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. "Οὕτω γάρ ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον, ὥστε τόν υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον", (Ἰωάν. 3,16).

Τὴν θείαν καὶ ζωοποιὸν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ διατυπώνει ὁ σοφὸς Παῦλος λέγων: "Ὁ λόγος γάρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δέ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ.... ἐπειδὴ γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τόν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεός διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας", (Α΄ Κορ. 1, 18-21).

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ ιδιότης, τούτέστιν ἡ ἰδιαίτερα κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν ἀπευθύνεται ὁ Θεός διὰ τῆς ἐν Χριστῷ παρουσίας Αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, δέν εἶναι τό λογικόν (ἡ τῶν ἀνθρώπων σοφία), ἀλλ' ἡ δύναμις τῆς πίστεως, ὡς ἐπισημαίνει ὁ ἐρμηνευτὴς Ζιγαβηνός λέγων: "Τότε μὲν γάρ ἦν χρεια συλλογισμῶν. Νῦν δέ οὐκέτι. Ὑπερφυές γάρ τό τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως μυστήριον καὶ πίστεως δεόμενον μόνης".

Διὰ τῶν ἀνωτέρω καταδείκνυται ἐναργέστατα ὅτι τό ὑπερφυές μυστήριον τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ὠλοκληρώθη δηλαδή ἐπεσφραγίσθη διὰ τοῦ σταυρικοῦ πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Διό καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ τῆς Ἐκκλησίας εἵπωμεν:

"Χαίροις... Σταυρέ τίμιε· δι' οὗ διαλέλνται, ἡ φθορά καὶ ἐξήνθησεν, ἡ ἀφθαρσία, καὶ βροτοὶ ἐθεώθημεν, καὶ διάβολος, παντελῶς καταβέβληται. Σήμερον ἀννυούμενον, χερσὶ καθορῶντές σε, Ἀρχιερέων ὑποῦμεν, τόν ὑψωθέντα [Χριστόν] ἐν μέσῳ σου, καὶ σέ προσκυνοῦμεν, ἀρυόμενοι πλουσίως τό μέγα ἔλεος". Ἀμήν. Ἔτη πολλά καὶ εἰρήνη ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ δοκιμαζομένῃ περιοχῇ ἡμῶν".

Τα μέλη του ευλαβοῦς ἐκκλησιάσματος, ἀνέπεμψαν δοξολογία στον Πανάγαθο καὶ Πανοικτίρμονα Θεόν γιὰ τὴν εὐλογία τὴν ὁποία παρέσχεν στον κόσμο το Τρισμακάριστο Ἔυλο, στο ὁποῖο προσηλῶθη ὁ Υἱός Αὐτοῦ καὶ διὰ του Οποίου ἐπήλθε ἡ Σωτηρία στον κόσμο.

